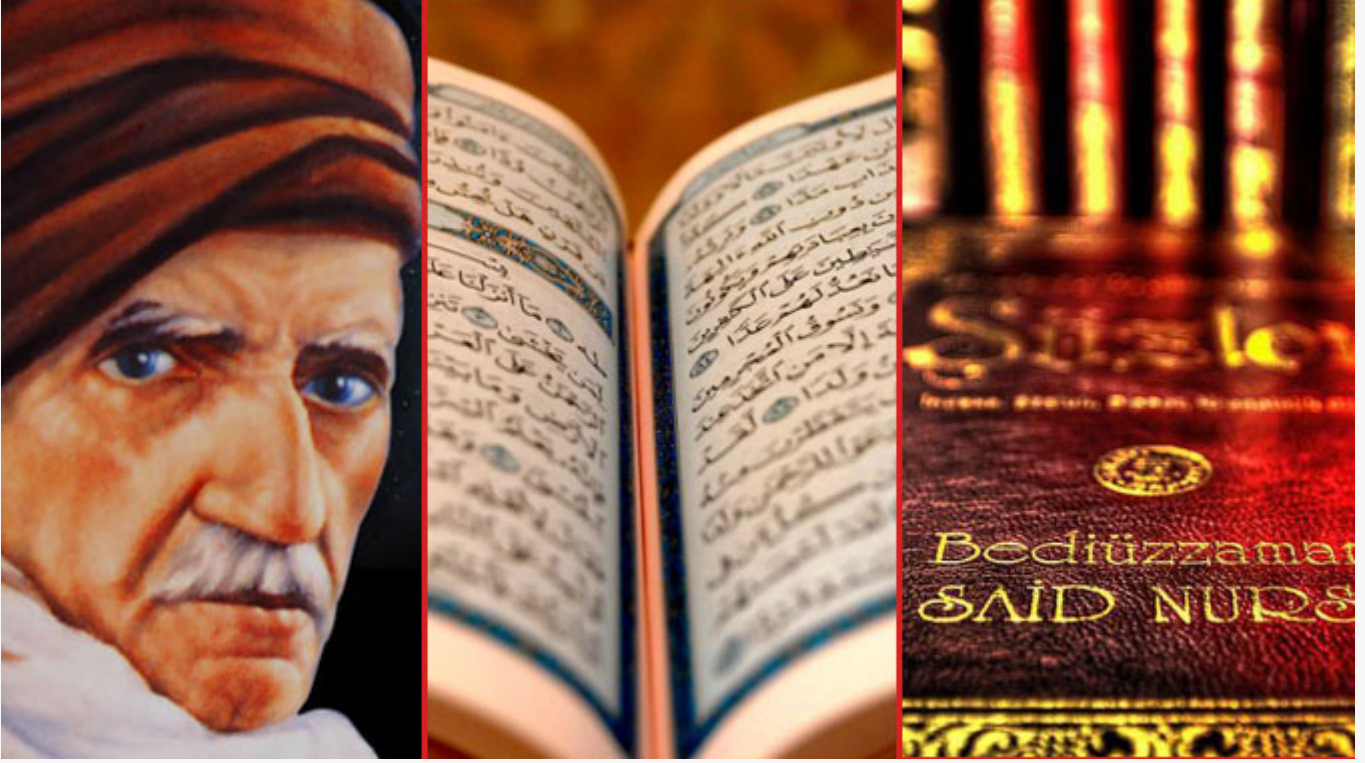

Bediüzzaman'a göre manevi cihad - 4

Kur'ânî temel düstur

"Cihad"ın "maddî cihad" olarak telakki edilmesi, Peygamberimizin, bin müşrike karşı üç yüz Sahabeyle kazanılan İslam'ın en büyük harbi Bedir gazâsı dönüşü, "cihad-ı asgardan (en küçük cihaddan) cihad-ı ekbere (en büyük cihada) dönüyoruz" buyruğundaki hakikatten sarf-ı nazardır.

Halbuki İslâm'da asıl olan barıştır. Kur'ân'ın 600 sahifesinin savaşlarla ilgili olanı bir-iki sahifeyi geçmez, her vesileyle "sulhta hayır olduğu" tavsiye edilir. Siyer kitaplarına göre, Resulullah'ın yirmi üç yıllık nübüvvet döneminde savunma taktikli maddî mücadelelerle geçen süre, toplam bir buçuk yıldır. Gerisi hep mânevî mücahededir. Bütün savaşlarda öldürülenlerin ve şehitlerin sayısı 450 civarındadır.

Asıl olan, İslâmî şuurun yeniden ihyasıyla şiddetin reddedilip, âyetin mânâsıyla İslâm dünyasının diyalog, uzlaşma, anlaşma, birlikte yaşama gibi fikren ittihadına kapı açmaktır. Daima "müsbet hareket" Kur'ânî metoduyla hakkı, hukuku, adâleti, ilmî ve fikrî mücahedeği esas tutmaktır.

"Mânevî cihad", evvelemirde imanın tahkimiyle, ahlâk ve terbiye mânevî hizmetleriyle, "tenvir (aydınlatma) ve irşad"la, ilim ve eğitimle insanların aydınlanmasıdır. Demokratikleşmenin temini, temel hak ve hürriyetlerin hayata geçirilmesi, maddî ve mânevî kalkınmanın sağlanmasıyla ihtilâfların izâle edilmesi, dayanışma ve ittifakla bütünleşmenin inşasıdır...

"HAK VE HAKİKATIN MÂNEVÎ KILICI"

Bunun içindir ki, Suriye'de uzun yıllar hapisanelerde cefa çeken, âilece çok baskı ve zulme mâruz kalıp son iç savaşta kardeşi katledilen mütefekkir Cevdet Said, barış içinde yaşama kültürüne işâretle Bediüzzaman'ın "müsbet hareket" ve "mânevî cihad" düsturlarını misal veriyor.

Bediüzzaman'ın "menfî hareketle" Müslüman milletlerin, çeşitli ırkî ve mezhebî ayrımlar üzerinden birbirleriyle uğraştırıldığı, kavga ve kargaşaya sürüklenip bölünme ve parçalanmayla ecnebilerin işgal ve boyunduruğu altına itildiği ikazını hatırlatıyor.

Kur'ân'a ve Peygamberimizin (asm) hadislerine dayandırdığı şiddet karşıtı düşünceleri, özellikle iç karışıklıklarda zulme karşı direnişin kriterlerini belirleyen Bediüzzaman'ın Nur Risalelerinde beyân ettiği "müsbet hareket"le "mânevî cihad"

formülünü rehber gösteriyor.

İslâm dünyasının felsefi-kültürel değerlerini ihyasının ehemmiyetini ifâde edip, en son Suriye’de görüldüğü gibi binlerce mâsumun kanının hederiyle kirlenen vartadan çıkış çâresinin, Bediüzzaman’ın Kur’ânî metodunda olduğunu belirtiyor.

Bediüzzaman’ın, “Her bir mü’min i’lây-ı kelimetullah (Allah’ın ismini yüceltmek, İslâmı tebliğ ve yaymak) ile mükelleftir. Bu zamanda en büyük sebebi maddeden terakkî etmektir. Zira, ecnebler fûnun (fen-bilim) ve sanayi silâhıyla bizi isdibdad-ı mânevîleri altında eziyorlar. Biz de, fen ve san’at (sanayi) silâhıyla i’lây-ı kelimetullahın en müthiş düşmanı olan cehil ve fakr ve ihtilâf-ı efkârla (fikirlerin ihtilâfıyla) cihad edeceğiz” ifâdesi, manevî cihadın önemli bir boyutunu ortaya koyuyor. (Divân-ı Harb-i Örfî, 64)

Keza “Onlarla (gayr-ı müslimlerle) dost olmamız, medeniyet ve terakkilerini istihsan ile (beğenmekle) iktibas etmektir ve her saadet-i dünyeviye’nin esası olan asâyişi muhâfazadır. İşte şu dostluk, katiyen nehy-i Kurânide (Kur’ân’ın yasaklamasına) dahil değildir” ifadesi de. (Münâzarât, 56-7)

İSLÂM DÜNYASINA ÖRNEK METOD

Bu bakımdan, Bediüzzaman’ın “eski zamanda İslâmiyetin terakkisi (gelişip kalkınması), düşmanın taassubunu parçalamanın, inadını kırıp tecâvüzatını def etmenin silâhla, kılıçla olması”na mukabil, “istikbâlde silâh, kılıç yerine hakikî medeniyet ve maddî terakki ve hak ve hakkaniyetin mânevî kılıçları düşmanı mağlup edip dağıtacak” beyânı, “mânevî cihad”ın bir başka izâhı. (Hutbe-i Şâmiye, 41)

Ayrıca iki sene önce Şam’da El İman Camiinde Kur’ân dersi verirken aralarında çocuk yaştaki torununun da bulunduğu kırk kişilik talebe/cemaatiyle birlikte bombalanıp şehit edilen merhum Suriyeli âlim Ramazan El Buti’nin, “Arap ve İslâm dünyasında dâvetçiler, tebliğciler, irşadçılar arasında silâha sarılmadan, şiddet kullanmadan dâvâ yürüten bir insan yok” yakınması çarpıcı.

Yine “Dâvetçi insanlar kendileri ile devlet ve siyaset arasındaki dengeyi kuramıyorlar. Ya siyasete girip kendilerini kaybediyorlar; ya bir şekilde silâha sarılıyorlar. İki taraftan biri zarar görüyor. Ya çatışıyor, ya da siyasete girip onlar gibi oluyor. O zaman da irşat vazifesi de yok oluyor. Demek onlar bir örneğe muhtaçtır. Arap ve İslâm dünyasına örnek de Bediüzzaman’ın metodudur” tesbiti, bu açıdan dikkate değer.

İslâm âlemi, bugünkü bâdireden, çağın müceddidi ve müfessiri Bediüzzaman’ın vurguladığı sabır, metânet, fedakârlık, ciddiyet ve cehdle “mânevî cihad” gibi Kur’ânî temel düsturlarla kurtulabilir...